

Lucasbrief

Parochieblad
van de
St. Lucasparochie

25 okt. t/m
15 dec. 2024

Samengaan, Toewijding, Vreugde

Verder in dit nummer o.a.:

Interview H. Zemann en J. Tuinhof **Dagbedevaart Amsterdam** **Stagiair Ferry Brokers**

Adventsactie en Solidaridad **VIERING H. VORMSEL ACHTERVELD**

Secretariaat

Anita Snik, Simone Beerens
secretariaat@stlucas.nu / tel. 033-4941261

Openingstijden:

dinsdag t/m vrijdag 9.30 – 12.00 uur

Postadres Parochie:

Hamersveldseweg 51, 3833 GL Leusden
Bankrekening: NL81 RABO 0385938705
t.n.v. R.K. Parochie St. Lucas

Bestuur

Pastoor Harrold Zemann, voorzitter
e-mail: h.zemann@parochie-sintmaarten.nl

Johannes Tuinhof, vicevoorzitter
e-mail: vicevoorzitter@stlucas.nu

Marjon Duurland, secretaris
e-mail: secretaris@stlucas.nu

Frans Smout, penningmeester
e-mail: penningmeester@stlucas.nu

Kees van 't Klooster, lid/belegd onr. goed,
begraafplaatsen

Tjeerd Mulder, lid/communicatie

Lid/vrijwilligers: vacant

Team van Pastores

(bereikbaar via parochiesecretariaat Leusden)

Harrold Zemann, Pastoor
e-mail: h.zemann@parochie-sintmaarten.nl

Johan Rutgers, Priester
e-mail: johan.rutgers@stlucas.nu

Nelleke Spiljard, Pastoraal werker
e-mail: n.spiljard@parochie-sintmaarten.nl

Rini Bouwman, Diaken
e-mail: rini.bouwman@stlucas.nu

Marcel Sarot, Diaken
e-mail: m.sarot@parochie-sintmaarten.nl

Vertrouwenspersoon

Ingrid Middelkoop
telefoon: 06 14 80 86 33
van maandag t/m vrijdag
e-mailadres: ingrid.middelkoop@bmwvoorelkaar.nl

Procesbegeleider

Kristel de Fijter, telefoon: 06 107 105 69
bereikbaar op maandag, dinsdag en donderdag
e-mail: procesbegeleider@stlucas.nu

Voor Ziekenzalving en Uitvaart

Leusden : 033-4941261
Achterveld : 0342-451420
Barneveld/Voorthuizen : 06-81725715
Nijkerk : 06-24673347
Putten : 06-82006268 of 06-23371736
Ermelo : 06-57195550
Harderwijk : 06-20735121
Hoevelaken : 033-2537528

Parochiële Caritas Instelling

Materiële en immateriële steun in nood
e-mail: secretaris@caritas-stlucas.nl
Website: www.caritas-stlucas.nl
Bankrek.nr. NL30 RABO 0347802230
t.n.v. PCI St Lucas te Leusden

Redactie

Pastor Johan Rutgers, Wil van Calck, Tjeerd Mulder,
Els Schrijver, Jos van Vliet

Contact: Hamersveldseweg 51, 3833 GL Leusden
e-mail: lucasbrief@stlucas.nu

Lucasbrief

Jaargang 10, nummer 7. Verschijnt 7x per jaar.
Oplage 4.840 exemplaren, digitaal 588 exemplaren
Volgende uitgave: 13 december 2024
Kopijdatum deadline: 15 november 2024

De redactie behoudt zich het recht om kopij in te korten,
niet of in een volgend nummer te plaatsen.

Website: www.stlucas.nu

 St. Lucas Parochie

Vormgeving: MegaDruk Putten

Geloofsgemeenschappen van de St. Lucasparochie

St. Paulus

De Veenslag 1, 3871 NG Hoevelaken
Correspondentieadres:
Postbus 102, 3870 CC Hoevelaken
e-mail: hoevelaken@stlucas.nu

De Goede Herder

Smidsweg 20, 3852 XB Ermelo
telefoon 0341-553584
e-mail: ermelo@stlucas.nu

Kerkcentrum Odulf

Budkestraat 26, 3781 BR Voorthuizen
Overige gegevens, zie
St. Catharina Barneveld

St. Jozef

Hessenweg 325, 3791 PJ Achterveld
telefoon 0342-451420
e-mail: achterveld@stlucas.nu

H. Maria Zuivering

Brinkstraat 87, 3881 BP Putten
e-mail: putten@stlucas.nu

St. Catharina

Holkerstraat 34, 3861 CE Nijkerk
telefoon 033-2451262
e-mail: nijkerk@stlucas.nu

St. Jozef

Hamersveldseweg 51, 3833 GL Leusden
telefoon 033-4941261
e-mail: leusden@stlucas.nu

St. Catharina

Langstraat 36-38, 3771 BG Barneveld
telefoon 0342-412050
e-mail: barneveld.voorthuizen@stlucas.nu

H. Catharina

Van Maerlantlaan 1, 3842 JA Harderwijk
telefoon 0341-412410
e-mail: harderwijk@stlucas.nu

Allerheiligen/Allerzielen 2024: Wij gedenken

Op 1 november is er een bijzondere kerkelijke gedenkdag: het hoogfeest van Allerheiligen. We gedenken allen die in de loop van de jaren door een paus zijn heilig of zalig verklaard, en dat zijn er heel veel.

Zuid-Limburg

Toen ik nadacht over deze dag moest ik terugdenken aan de afgelopen vakantie in Zuid-Limburg. We toerden wat rond, het viel het ons op dat bij zo'n beetje iedere hoek van een straat wel een kruisbeeld, of een beeld van Maria of een afbeelding van een heilige stond, zoals trouwens ook in veel zuidelijke vakantielanden het geval is.

Heiligen en de Liefde van God

Al die beelden en afbeeldingen van heiligen zijn voor mij niet zozeer een nostalgisch overblijfsel van een ver verleden, nee, ze verwijzen voor mij allemaal in de eerste plaats naar de liefde van God voor alle mensen, ook vandaag.

Die persoon is mij "heilig"

Allerheiligen, daar zit het woord „heilig” in. Wanneer je het gevoel hebt dat iets of iemand je „heilig” is dan is het je meer dan dierbaar. Die persoon is mij heilig, die betekent zoveel voor mij.

Allerzielen: gemis en dankbaarheid

Hiermee komen we als vanzelf bij die andere belangrijke gedenkdag: Allerzielen. We denken aan die mensen die ons “heilig” zijn geworden, maar die we helaas moeten missen. Iemand die je heilig is, die wil je vasthouden, koesteren, maar het leven kan soms heel hard en wreed zijn. Soms is de dood ook een bevrijding, natuurlijk, maar in alle gevallen is er verdriet en gemis omdat we een mens moeten loslaten die onlosmakelijk met mijn leven verbonden is. Dat doet pijn.

Mensen waar een “stukje licht” doorheen schijnt

Over Allerheiligen heb ik geleerd: heilige mannen en vrouwen zijn gewone mensen waar een stukje licht doorheen schijnt! Mensen die op een bijzondere wijze iets van de liefde van God hebben laten zien! Dat hebben in ieder geval ook “mijn” eigen heiligen gedaan: mijn dierbare die ik moet missen, hij of zij heeft mij licht gegeven. Mijn lieve man, vrouw, vader, moeder, zoon, dochter, vriend, vriendin, zij hebben het beste bij mij naar boven gehaald, en me geholpen open te bloeien. Mede dankzij hen ben ik geworden wie ik nu ben.

Dankbaar voor de troost

En dankbaar ben ik voor al die mensen die me hebben opgevangen en getroost. Zij waren er toen ik dat nodig had: mijn eigen heiligen. Zonder het zelf misschien te beseffen laten zij zien dat de Hemelse God een onderdak zoekt in het geloof, de hoop en de liefde van mensen.

In verbondenheid

Namens alle pastores wil ik u op 1 en 2 november heel veel kracht en sterkte toewensen. Van harte hoop ik dat u juist op deze dagen mensen mag treffen “waar een stukje licht doorheen schijnt”. In verbondenheid.

Met hartelijke groet,
pastoor Harrold Zemann

Pope Francis@Pontifex

25 sept. 2024

Let us PrayTogether for all people who are suffering because of war. Let us not forget martyred Ukraine, Myanmar, Palestine, Israel, Sudan, all martyred peoples. Let us pray for Peace!

Vertaling:

Laten we samen bidden voor alle mensen die lijden onder de oorlog. Laten we de gemartelde Oekraïne, Myanmar, Palestina, Israël, Soedan, allemaal gemartelde volkeren, niet vergeten. Laten we bidden voor Vrede!

Wat geloof jij?

Vroeger geloofde ik ...

... wat iedereen geloofde. En ik was een gelovig meisje, God bestaat en waakt over ons. Ik ben opgegroeid in het Brabantse Maren/Kessel. Iedereen was daar katholiek. Op de lagere school kregen wij les van de pastoor. Voordat de school begon ging je naar de kerk. En dat werd opgeschreven in het klassenboek. Wij werden voorbereid op de Eerste Communie, de Plechtige Communie en het Vormsel. Mijn vader was in Alem-Maren-Kessel (tegenwoordig Maren/Kessel) molenaar en mijn moeder was kleuteronderwijzeres. Helaas moest zij stoppen met werken toen zij ging trouwen. Ik kom uit een gezin met 10 kinderen, waarvan 1 zusje op 6-jarige leeftijd is verdronken, ik was toen 2 jaar, en een broertje is als baby'tje overleden. Wat ik wel gek vond is, dat er nooit meer gesproken werd over dit broertje en zusje. Wij gingen altijd naar de kerk, wij baden voor en na het eten, het onze vader, het Weesgegroet. En natuurlijk hadden wij tijdens de vastenperiode een vastentrommel, op zondag mochten wij daaruit snoepen. Mijn vader zat in het parochiebestuur en was ook lid van het koor. De mannen maakten er de dienst uit. Er was geen vrouwenkoor of kinderkoor bijvoorbeeld. Maar toch was hij wel kritisch op de kerk. Voor de middelbare school fietsten wij elke dag naar Oss.

Nu geloof ik ...

... dat het voorbeeld van Jezus mij inspireert; oog

hebben voor elkaar, delen van je rijkdom, niet veroordelen, niemand uitsluiten en respect hebben voor elkaar. Thuis werd er ook gesproken over Jezus, meer dan over God. Een oudoom van mijn moeder was bisschop in Suriname. Hij was mijn voorbeeld: ik wilde ook naar de missie. De missie werd het niet, maar ik wilde mijn leven wel in dienst stellen van anderen. Ik heb toen de opleiding tot verpleegkundige gevolgd, later als psychiatrisch verpleegkundige. Tenslotte de HBO maatschappelijk werk, met als specialisatie feministische theologie en dat heeft mij gevormd. Inmiddels ben ik zo'n 40 jaar lid geweest van de MOV. En ik ben van daaruit ook actief geweest in het Basisonderwijs met diverse onderwerpen die betrekking hebben op de activiteiten van de MOV. In die tijd was ook Zuid-Afrika belangrijk vanwege de apartheid. Veel vastenactieprojecten in de jaren 70 waren dan ook voor Zuid-Afrika. Zo zijn er diverse werkgroepen rondom het thema caritas, gemeenschapsopbouw en

MOV waar ik betrokken bij ben geweest en nog ben. Zoals de Werkgroep Caritas Nijkerk (WCN), voorheen de PCI, het opzetten van deeltastjes, waar mensen met weinig inkomen bijvoorbeeld toiletartikelen kunnen pakken.

Marja de Werd, Nijkerk

LEREN

Even voorstellen...

Mijn naam is Ferry Brokers en de komende 9 maanden zal ik als stagiair kandidaat diaken meelopen met Rini Bouwman. In de afgelopen maand heb ik mij in een aantal kerken van de parochie al voorgesteld.

Ik ben 57 jaar en woon in Harmelen met mijn vrouw Heleen. Mijn twee volwassen dochters hebben inmiddels het ouderlijk huis verlaten. Als parochiaan ben ik verbonden aan de parochie Licht van Christus in Vleuten/De Meern. Ik ben daar onder andere actief in het kerkbestuur geweest en de afgelopen jaren als voorganger bij uitvaarten. Als voorganger ontdekte ik dat mijn roeping verder ging, ik voelde het verlangen mij meer te verbinden met de Heer om zo met hoofd, hart en handen Hem en Zijn kerk dienstbaar te kunnen zijn.

Naast mijn kerkelijke betrokkenheid werk ik al ruim 33 jaar in het onderwijs. Eerst als docent scheikunde en biologie en de laatste ruim 20 jaar als schoolleider. Ik vind het erg bijzonder dat ik als 57-jarige weer stagiair ben. Ik ben dankbaar dat ik de komende periode mee kan kijken en vieren in deze parochie en waar dat kan een bijdrage te leveren.

Ferry Brokers

- Woord van de pastoor -

Dit wist ik niet van jou!

Deze zomer heb ik heerlijk genoten van een vakantie in Zuid-Limburg. Vroeger kwamen we als gezin jaarlijks in dit mooie stukje Nederland. Toch heb je het gevoel dat je in het buitenland bent. Dat komt waarschijnlijk door het heuvelachtige landschap, de mooie vakwerkhuisjes, de sfeer, en nog veel meer. Anders dan anders hebben we niet alleen met de auto rondgetoerd, maar hebben we stevige wandelingen gemaakt. We zijn regelmatig uitgestapt. Juist dan zie je veel meer van het karakter en de 'ziel' van Zuid-Limburg.

Zou dit met mensen ook zo zijn? Ik denk heel spontaan aan de bekende zangeres Susan Boyle. Op mijn netvlies staat nog steeds haar debuut tijdens een auditie voor Britain's Got Talent waarin ze het lied 'I Dreamed a Dream' zong. Toen ze het podium besteeg begon de zaal en ook de jury te lachen. Er stond in hun ogen een vrouw met een onaantrekkelijk voorkomen. Haar kleding was bij wijze van spreken al jaren uit de mode. Maar toen ze begon te zingen werd het stil, een hemelse stem klonk die overal in de zaal en op tv enorme indruk maakte. Een prachtige stem die heel bekend zou worden. Velen zullen hebben gedacht: 'dit wist ik niet van jou!'. Ze was namelijk een vrouw die een teruggetrokken en onopvallend leven leidde in een eensgezinswoning waar ze de zorg had voor haar bejaarde moeder. Vanaf nu zouden schijnwerpers op haar gericht zijn.

Soms is het verrassend om net als in Zuid-Limburg even je auto te verlaten. Je ziet andere dingen, soms verborgen parels. Zo heb ik geleerd dat het ook de moeite waard kan zijn om 'uit te stappen' bij mensen. Juist dan zie je soms hun echte karakter en de 'ziel'. En mensen bloeien soms helemaal open wanneer ze vanuit een teruggetrokken leven even in de schijnwerpers worden gezet. Eigenlijk hebben we allemaal iets van die Susan Boyle. We willen allemaal gezien worden. Ik gun het ons allemaal, alsjeblieft wel met beide benen op de grond. Dit wist ik niet van jou, wat mooi!

Met hartelijke groet, *pastoor Harrold Zemann*.

'We móeten keuzes maken, verandering is onvermijdelijk'

St. Maarten en St. Lucas en de fusie

De parochies St. Maarten en St. Lucas fuseren per 1 januari 2025 tot Heilige Familieparochie. Een bestuurlijke fusie, voor efficiënter beleid. Vooral het pastoraal team zal dat merken, verwachten pastoor Harrold Zeman en bestuurder Johannes Tuinhof. Immers, dat krijgt één werkgever i.p.v. de huidige twee.

De bestuurlijke fusie per 1 januari 2025 van de parochies St. Maarten en St. Lucas tot Heilige Familie van Jezus, Maria en Jozef, kortweg Heilige Familieparochie, is géén doel op zich, zegt pastoor Harrold Zemann (uit hoofde van deze functie ook voorzitter van de huidige twee parochiebesturen én van het toekomstige fusiebestuur).

'Vooral is nodig dat onze geloofsgemeenschappen doelgerichter worden gefaciliteerd, en dat mensen – pastores, parochianen, vrijwilligers – centraal gaan denken, dat er één beleid komt', aldus Zemann. 'Zoals ik het sinds 2015 meemaak – het jaar waarin ik, een jaar na mijn aantreden bij St. Maarten, óók pastoor en dus voorzitter werd bij St. Lucas – werkt het niet goed.

Want één krimpend pastoraal team, twee besturen dus twee werkgevers, vijftien locaties die géén bestuurlijke eenheid zijn: onhandig. Parochies blijven zich dan op hun eigen terrein bewegen terwijl ze pastors delen.'

Beogd vicevoorzitter Johannes Tuinhof (bekleedt die functie nu bij St. Lucas) voegt toe: 'Je zag geregeld dat St. Lucas de ene kant op wilde en St. Maarten een andere; het is doodzonde pastorale capaciteit zo deels verloren te laten gaan aan discussie over denkrichtingen. Parochies dan onder één bestuur brengen, zodat centraal beslissingen zijn te nemen, is heel wat efficiënter. Ook is het beter hanteerbaar als investeringen, gebouwen en financiën onder één dak komen. En dat de twee secretariaten van nu één team worden.'

Tuinhof zegt dat St. Maarten bij het kijken naar 'parochiële stippen op de horizon' ook sneller ging dan St. Lucas. 'Daardoor werd gezegd: St. Maarten dicteert. Dat voelde niet goed.' Een voorbeeld: 'Zie de vraag hoe de parochie erover drie, vier, vijf jaar zal uitzien; welke locaties kunnen zich verder ontwikkelen en welke zijn kwetsbaarder?'

Harrold Zemann (l.) en Johannes Tuinhof: pastorale capaciteit beter verdelen...

foto: Jos van der Meer

Hoe gaan we daarmee om; volgen die op een gegeven moment het voorbeeld van Austerlitz, dat een paar jaar geleden zélf besloot tot het onttrekken van zijn kerkgebouw aan de eredienst? Parochianen slo-ten toen aan bij andere locaties. Anders gezegd: waar gaan we naartoe? Zijn er over een x aantal jaren nog zeven, acht grotere, levendige locaties met een eigen kerkgebouw; gaan parochianen dan naar andere locaties?' Harrold Zemann: 'Dat wil niet zeggen dat de gemeenschap daar dan verdwijnt.

We blijven er de sacramenten doen, zoeken een plek waar we op bijvoorbeeld donderdagmiddag de Eucharistie vieren, waar plaats is voor de katholieke rituelen, waar ontmoeting is, ook voor en met leden van het pastoraal team. Waar het bij deze fusie met name om gaat, is dat het pastoraal team goed kan blijven functioneren. Ik merk bij de huidige bestuursleden dat zij zich ten dienste willen stellen van de mensen, de gelovigen, dat zij hart hebben voor de geloofsgemeenschappen. Dat is echt belangrijk.'

Tuinhof: 'De tijd van nu, met zijn teruglopende kerkbezoek, zijn vergrijzing, maakt dat de meeste parochianen er wel van doordrongen zijn dat we met onze parochies keuzes móeten maken, dat verandering onvermijdelijk is. Dat helpt bij de acceptatie, hoeveel gemis en verdriet het ook zal brengen.'

Zemann: 'Er zijn ook bewegingen de goede kant op. Het gaat om het uitdragen van het geloof, hè.' Voorbeeld: onlangs was er een bijeenkomst over de missionaire kerk waar Barneveld vertelde over de zaterdagse openstelling van het kerkgebouw en Doorn over zijn kledingbank We Share. 'Wellicht dat mensen uit andere locaties zeggen: zoiets willen wij ook, en dat ze zich wegwijs laten maken door degenen uit Barneveld of Doorn die weten hoe je dat regelt. Het is mooi als mensen naar de kerk komen, hoor, maar een gevoel van gedrevenheid, betrokkenheid is ook belangrijk.'

Tuinhof: 'Mensen zien zulke dingen als in Barneveld en Doorn en zeggen: dit moet blijven, als we niks doen is het straks weg. Je kunt kleiner worden als kerk, maar wat klein is, kan ook weer groeien.' Waarna hij even put uit zijn persoonlijke leven: bezocht met zijn vier kinderen, tussen 19 en 26 jaar, een optreden van jongerenkoor Milk & Honey, na afloop zeiden die allemaal: de volgende keer neem ik vrienden mee. 'Ja, wel, dat móet nog gebeuren, maar ze zeggen het wél.'

Zemann geeft meer missionaire voorbeelden: een groep jonge ouders is met procesbegeleider Kristel de Fijter in gesprek over het opzetten van maandelijkse gezinszondagen, met eerst catechese, dan een laagdrempelige viering en tot besluit een gezamenlijke maaltijd. 'We hadden daarmee al willen beginnen maar hebben de tijd moeten nemen om echt iets goeds te kunnen neerzetten.' Verder hoopt hij de parochiebrede teams (Groen, Koren, Vernieuwing, Verbinding) van St. Maarten straks over het hele fusiegebied te kunnen uitrollen. En de gezamenlijke lekenvoorgangers (uitvaart, weekendvieringen, lectoren) krijgen straks intervisie aangeboden; daar is al een begeleider voor gevonden. En: Milk & Honey is feitelijk zo missionair als het maar kan: 'Het treedt overal in het gebied op met zijn muzikale vieringen van hoop.'

Zemann vat samen: 'Bij dit alles gebruik ik drie woorden: **ernst**/ dit is een serieuze zaak; **toewijding**/ om mensen te helpen; **vreugde**/ er is zo veel moois, we zijn blij met ons geloof, dat houden we vast. En: ik wil uitstralen dat ik er voor mensen ben. Ik voel me overal in het fusiegebied thuis én welkom, beschouw het als toewijding dat uit te dragen, opdat mensen zich serieus genomen voelen.'

Jos van der Meer

Spoorboekje

Bankrekeningen, contracten, verzekeringen, arbeidsovereenkomsten: allerlei zaken moeten worden overgezet van twee bestuurseenheden naar één. En de nieuwe naam moet worden vastgelegd. Er zijn nu twee websites, twee parochiebladen, bij St. Lucas meer lokale blaadjes, een nieuwsbrief bij St. Maarten: worden deze samengevoegd en zo ja: in welke vorm? Het zijn kernonderwerpen, zegt bestuurder Johannes Tuinhof, en voor elk ervan werkt een aantal experts a.d.h.v. een 'spoorboekje' toe naar synchronisatie: wanneer moet wat af zijn; lukt dat ook? Maandelijks wordt bekeken of men op schema ligt. 'Deze maand moet alles in de steigers staan. Zo werken we rustig naar de fusie toe.'

Enorm gebied

De afstand tussen de twee het verst van elkaar gelegen plaatsen van het fusiegebied is veertig kilometer. Tot St. Maarten behoren: Woudenberg, Zeist (met Austerlitz) en de acht kernen van Utrechtse Heuvelrug (Driebergen-Rijsenburg, Doorn, Langbroek, Leersum, Amerongen, Maarn, Maarsbergen, Overberg). Tot St. Lucas: Leusden, Nijkerk, Hoevelaken, Achterveld, Barneveld, Ermelo, Harderwijk, Putten en Voorthuizen.

Solidaridad

Solidaridad – Thee zonder bijmaak

Voorheen gaven veel van onze geloofsgemeenschappen steun aan Solidaridad tijdens de advent. Nu concentreert zich dat op het collectemoment voor de start van de advent. We kennen Solidaridad vooral van acties als ‘eerlijke koffie’, ‘eerlijke thee’ en ‘eerlijk goud’. Daarbij staan de producenten voorop, zodat die kunnen werken onder goede omstandigheden, met voldoende inkomsten en op kunnen tegen de macht van de grote spelers en de tussenhandel. Tegenwoordig komt daar het omgaan met milieu en klimaatverandering nog bij.

Het motto van dit jaar is ‘theedrinken zonder bijmaak’ en het voorbeeldproject richt zich op vrouwelijke theeboeren in Indonesië. Met dit project krijgen vrouwen de mogelijkheid om hun thee rechtsreeks aan lokale klanten te verkopen, zoals hotels, restaurants en op de markt. Ze doen dit door gezamenlijk onder een eigen merk te verkopen, Teh nDeso, wat dorps thee betekent. De vrouwen die tot nu toe meededen hebben hun inkomsten met 15 tot 25% zien stijgen. Daarmee kunnen ze hun teelt verduurzamen en hun kinderen een opleiding geven.

Wilt u solidair met hen zijn? Dat kan middels de collecte of door geld over te maken aan Solidaridad Utrecht, bankrekening NL05 TRIO 0212 1854 11. Met iedere 5 Euro wordt al een familie bereikt.

<https://www.solidaridad.nl/doe-mee/kerkencampagne/>

“Ik word niet langer gezien als een simpele landarbeider. Door me aan te sluiten bij het Teh nDeso-initiatief, kan ik nu een goede opleiding voor mijn kinderen betalen en garanderen.”

Watini, een theeboer uit het dorp Bedana in Midden-Java. Ze gebruikt haar maandelijkse inkomsten voor haar gezin en om leningen terug te betalen.

ADVENTSACTIE

EEN CAMPAGNE VAN VASTENACTIE

Herintroductie van traditionele landbouw

Het Adventsactie project van dit jaar speelt zich af in het Oosten van Guatemala en steunt kleine inheemse boeren van de Xinka bij de herintroductie van een traditionele landbouwmethode. De moderne landbouwmethoden voldoen niet meer. Monocultuur, kunstmest en de benodigde bestrijdingsmiddelen tasten de bodem en de biodiversiteit aan. Ook wordt het door klimaatverandering steeds droger. Slechte oogsten en ondervoeding zijn het gevolg.

Het Milpa systeem

Met de herintroductie van het zogenaamde Milpa systeem kan de oogst verdubbelen en neemt de voedingswaarde toe. Bij het Milpa systeem worden permanent meerdere gewassen tegelijk geteeld, met als basis een combinatie

van maïs, bonen en pompoenen. Hierdoor wordt de bodem gezond en zijn bestrijdingsmiddelen niet nodig. De gewassen helpen elkaar: de bonen gebruiken de maïs als klimstokken en zorgen voor stikstof in de bodem, waardoor de maïs beter groeit. De pompoenen bedekken de bodem, die zo vocht vasthoudt. Samen leveren de gewassen het hele jaar door gevarieerde en gezonde voeding. Het systeem wordt in groepsverband toegepast.

Het project richt zich in eerste instantie op 3 dorpsgemeenschappen, waarvan 15 mannen en 15 vrouwen een training krijgen. Ook worden traditionele zaden verstrekt, zodat de teelt kan worden herhaald met zelf geoogst zaad.

U kunt de Adventsactie steunen via de collecte of door geld over te maken naar Vastenactie Den Haag, rekeningnummer NL21 INGB 0000 0058 50 o.v.v. Adventsproject Guatemala

MOV Dick Bouman

VIERN

Datum	Lezingen	Leusden	Harderwijk	Ermelo	Putten
Vaste vieringen		Elke do. 9.30 u. Rozenkransgebed	3e wo v.d. maand 9.30 u. EV.	4e wo v.d. maand 9.30 u. EV.	2e wo v.d. maand 9.30 u. EV.
za. 26 okt.	l1: Jer. 31,7-9; l2: Hebr. 5,1-6; ev: Mc. 10,46-52		19.00 EV. H. Zemann Cantores		
zo. 27 okt.		9.15 EV. J. Rutgers Ruach		10.00 GV. PGV Scola	10.00 GV. PGV Samenzang
vr. 1 nov. Allerheiligen	l1: Apok. 7,2-4.9-14; l2: 1 Joh. 3,1-3 ; ev: Mt. 5,1-12a				
za 2 nov. Allerzielen	l1: Klaagl. 3,17-26; l2: Rom. 5,5-11; ev: Joh. 14,1-6	19.00 GV. PGV Ruach	19.00 GV. PGV Panta Rhei	19.30 GV. PGV Pastor Bonus	19.00 GV. PGV Cantabile
zo 3 nov.	l1: Deut. 6,2-6; l2: Hebr. 7,23-28; ev: Mc. 12,28b-34	9.15 EV. P. Kuipers Ruach		9.15 EV. J. Rutgers Cantores	11.00 WCV. R. Bouwman Cantagio
za 9 nov.	l1: 1 Kon. 17,10-16; l2: Hebr. 9,24-28; ev: Mc. 12,28-44 of 41-44	18.00 St. Maartenoptocht			
zo 10 nov.		9.15 EV. H. Zemann Generations	11.00 WCV. N. Morpey Cantores	9.15 WCV. N Morpey Kinderkoor	10.00 Gezinsviering PGV de Toverbal
za. 16 nov.	l1: Dan. 12,1-3; l2: Hebr. 10,11-14.18; ev: Mc. 13,24-32				19.00 EV. J. Rutgers Gregoriaans
zo. 17 nov.		9.15 EV. J. Rutgers Ruach	11.00 WCV. R.Bouwman Cantores	10.00 GV. PGV Pastor Bonus	10.00 Zin in Zondag in de Parochiezaal
za. 23 nov.	l1: Dan. 7,13-14; l2: Apok. 1,5-8; ev: Joh. 18,33b-37		19.00 EV. H. Zemann Cantores		
zo. 24 nov. Christus Koning		9.15 EV. H. Zemann Ruach		9.15 WCV. R. Bouwman Scola	10.00 GV. PGV Cantabile
za. 30 nov.	l1: Jer. 33,14-16; l2: 1 Tess. 3,12-4,2; ev: Lc. 21,25-28.34-36				
zo. 1 dec. 1e zondag vd Advent		9.15 EV. H. Zemann Cantores	11.00 GV. PGV Panta Rhei	9.15 EV. J. Rutgers Cantores	11.00 EV. J. Rutgers Samenzang
za. 7 dec.	l1: Bar. 5,1-9; l2: Fil. 1,3-6.8-11; ev: Lc. 3,1-6				
zo. 8 dec. 2e zondag vd Advent		9.15 EV. J. Rutgers Generations	11.00 WCV. R. Bouwman Cantores	9.15 EV. H. Zemann Pastor Bonus	10.00 GV. PGV Samenzang
ma. 9 dec. Maria onbev. ontvangen					
di. 10 dec.					
zat. 14 dec.	l1: Sef. 3,14-18a; l2: Fil. 4,4-7; ev: Lc. 3,10-18	19.00 GV. PGV Cantores			
zo. 15 dec. 3e zondag vd Advent		9.15 EV. H. Zemann Ruach	11.00 WCV. R. Bouwman Cantores	9.15 WCV. B. Piepers Scola	11.00 EV. J. Rutgers Cantabile

Verklaring afkortingen: AV= Anders vieren EV=Eucharistieviering PGV=Parochianen gaan voor GZV=Gezinsviering KWD=Kinderwoorddienst

Datum	Nijkerk	Hoevelaken	Achternveld	Barneveld	Voorthuizen
Vaste vieringen	1e wo v.d. maand WCV.	1e wo v.d. maand 9.30 u. EV.		Elke dinsdag 9.30 u. EV.	
za. 26 okt.					
zo. 27 okt.	9.15 GV. PGV St. Catharinakoor	9.15 WCV. R. Bouwman Samenzang	10.00 WCV. S. Benders Vivente, aansl. Bakkie Troost Kerkhof	11.00 WCV. R. Bouwman St. Caeciliakoor	
vr. 1 nov. Allerheiligen				19.00 EV. J. Rutgers St. Caeciliakoor	
za 2 nov. Allerzielen	19.00 EV. J. Rutgers St. Catharinakoor	19.00 GV. PGV Pauluskoor	19.00 GV. R. Bouwman St. Caeciliakoor	19.00 GV. PGV St. Caeciliakoor	
zo 3 nov.				11.00 EV. J. Rutgers St. Caeciliakoor	
za 9 nov.			18.30 St. Maartenspel + rondgang Vlindertjes + DWS		
zo 10 nov.	9.15 GV. PGV St. Catharinakoor	10.00 Kanselruil E.Boot Pauluskoor B. Piepers in Eshof	10.00 GV. PGV Vivente	10.00 GV. PGV St. Caeciliakoor	
za. 16 nov.					19.00 GV. PGV Odulfskoor
zo. 17 nov.	9.15 WCV. R. Bouwman Cantores	10.00 GV. PGV Samenzang	11.00 Vormselviering P. Kuipers en H. Zemann Vivente	10.00 GV. PGV Contagio 17.00 Vespers St. Caeciliakoor	
za. 23 nov.					
zo. 24 nov. Christus Koning	9.15 GV. PGV St. Catharinakoor	10.00 OV. PGV Pauluskoor	11.00 WCV. R. Bouwman St. Caeciliakoor	11.00 EV. H. Zemann St. Caeciliakoor	
za. 30 nov.					19.00 EV. J. Rutgers Odulfskoor
zo. 1 dec. 1e zondag vd Advent	9.15 GV. PGV St. Catharinakoor	9.15 WCV. B. Piepers Pauluskoor	10.00 Samenkomst Gezin Vlindertjes	11.00 WCV. B. Piepers St. Caeciliakoor	
za. 7 dec.	19.00 EV H. Zemann 't Gregoriaans koor, Putten				19.00 WCV. R. Bouwman Odulfskoor
zo. 8 dec. 2e zondag vd Advent		9.15 WCV. N. Morpey Samenzang	11.00 WCV. N. Morpey Vivente	11.00 EV. H. Zemann St. Caeciliakoor	
ma. 9 dec. Maria onbev. ontvangen				19.00 EV. J. Rutgers St. Caeciliakoor	
di. 10 dec.				19.00 Boeteviering J. Rutgers en H. Zemann St. Caeciliakoor	
zat. 14 dec.		19.00 EV. J. Rutgers Samenzang	19.30 Kerstconcert		
zo. 15 dec. 3e zondag vd Advent	9.15 EV. J. Rutgers Cantores		9.15 GV. PGV St. Caeciliakoor	11.00 WCV. B. Piepers St. Caeciliakoor	

Dagbedevaart op vrijdag 22 november naar Amsterdam

We verzamelen in “De Kom”, zaaltje naast de St. Jozefkerk, Hamersveldseweg 51. Daarna vertrekken wij om 08.30 uur met de bus. In Amsterdam maken we kennis met het katholieke leven en verleden. Pastoraal werker Fred Kok gaat ons het verhaal vertellen over het MIRAKEL wat deze hoofdstad tot een bedevaartplaats heeft gemaakt.

We brengen onder meer een bezoek aan een van de Parochie Kerken. We gaan naar de Sint Nicolaasbasiliek of het wordt de Petrus en Pauluskerk (de papegaai) in de Kalverstraat. Verder gaan we naar “Museum Ons Lieve Heer op Solder”. Na de lunch die voor eigen rekening is, houden we in de Kapel aan de Begijnhof een Eucharistieviering waarin Pastoor Harrold Zemann zal voorgaan. Tot slot gaan we nog naar het Joods Museum waar de bus na afloop weer voor ons klaar staat.

De kosten voor deze dagbedevaart inclusief bus retour, koffie/thee met iets lekkers bedragen 25,00 euro p.p. De entree voor het museum van “Ons Lieve Heer op Solder” is 16,00 euro. Het Joodse museum kost 22 euro. De entreegelden worden ter plaatse

door uzelf betaald, indien er mensen zijn met een museumjaarkaart, of een andere kaart neem deze dan mee, mogelijk kunt u dan gratis naar binnen.

Heeft u interesse om met ons mee te gaan, dan kunt u zich aanmelden door uw financiële bijdrage over te maken op rekeningnummer NL81 RABO 0385 938705 t.n.v. R.K Parochie St. Lucas met vermelding dagbedevaart en een mail te sturen met uw deelnamegegevens met 06-nummer naar secretariaat@stlucas.nl

Wij hopen weer op een volle bus, voor nu hartelijke groetjes namens,

Pastoor Harrold Zemann, Pastoraal werker Fred Kok en Willie van Kooij

DE
MISSIONAIRE
PAROCHIE

Na drie succesvolle edities wordt op 8 februari 2025 in Veenendaal de vierde conferentie Missionaire Parochie gehouden. Hoofdspreker op deze dag is de Duitse katholieke theoloog en filosoof dr. Johannes Hartl. In de eucharistieviering aan het begin van de dag zal Mgr. J. Liesen hoofdcelebrant zijn.

Meer info:
<https://missionaireparochie.nl/conferentie-missionaire-parochie-2025>

Op zondag 1 december begint onze
ADVENTSRETRAITE:

“Zie, Ik begin iets nieuws!”

Advent is een tijd van verwachting, hoop en vernieuwing. Wat als je deze bijzondere periode bewust zou starten met stilte en gebed, even stilstaan en de woorden van de Bijbel diep in je hart doordringen. Als deelnemer van deze gratis digitale retraite ontvang je vanaf 1 december dagelijks een gebedsmail.

Vormselkracht

Een superleuke groep van 20 jongeren van tussen de 11 en 16 jaar is sinds juni zich aan het voorbereiden op het Sacrament van het Heilig Vormsel. We doen de voorbereiding dit keer in Leusden, omdat voor deze groep de meest centrale plek is. Als project gebruiken we 'Vormselkracht' en op de 1ste avond hebben we gezien hoe Nikodemus in de nacht Jezus bezocht en met Hem in gesprek ging, omdat hij veel vragen had over het geloof. Ook wij mogen altijd bij Jezus aankloppen en vragen naar wat juist is en wat niet en welke weg wij moeten gaan. De Bijbel helpt ons ook daarbij.

In het 2de hoofdstuk hoorden we dat God de Vader tegen zijn Zoon Jezus zegt: "Ik hou van Jou!" God zegt dat niet alleen tegen Jezus, maar tegen ons allemaal. Ook wij zijn Zijn kinderen. Wat er ook gebeurt je mag altijd bij Hem (terug)komen.

Bij het 3de hoofdstuk leerden we de Heilige Geest een beetje kennen. De Kracht, de Helper die Jezus aan de leerlingen beloofde zodat ze er niet alleen voor zouden staan. Deze Heilige Geest wil ons vandaag de dag nog steeds helpen. Daarvoor moeten we Hem wel de kans geven: bidden tot God of Jezus, vragen om Zijn Kracht en luisteren naar hoe Hij ons wil helpen. Vanuit die Heilige Geest zijn mensen in deze tijd ook bezig met en voor de Kerk: onze vrijwilligers. De jongeren gaan binnenkort zelf een soort stagelopen bij de kerk, om zelf te ervaren hoe dat is. Als u ze tegenkomt groet ze dan vriendelijk en maak eventueel een praatje met ze. De Vormselviering zal op zondag 17 november om

11.00 uur in Achterveld zijn. De vormheer is rector Patrick Kuipers.

Pastoor Harrold Zemann, Reinoud Hilhorst en Margje Hengeveld

De namen van de vormelingen

Achterste rij van links naar rechts: Chiel Bakker, Thijmen Bakker, Eise Priem, Joris Stoffels

De rij daarvoor: Ivana Jeles, Colin Evers, Oscar Tomyslak, Hugo Dijkslag

Rij daarvoor: Fleur Stoffels, Harm Granneman, Blaise Oliver, Elise Smit Arends, Rosalie Nijemeisland, Caroline Kersch, Esmee Willemsen, Emma Tolboom

En vooraan: Olivia Schot, Aleah Evalarosa en Maartje Beumer.

Op de foto ontbreken Anne Fleur Hilhorst en Liz van Eck

Katholieke Jongerendag 2024: 'CONNECT'

Op zaterdag 2 november 2024 houdt Jong Katholiek, de jongerenafdeling van de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland, een Katholieke Jongerendag (KJD). Vanuit heel het land zijn jongeren tussen 16 en 30 jaar welkom in De Schuilplaats in Ede om hun geloof te beleven en andere jongeren te ontmoeten. Het thema is 'Connect' en sluit aan bij het Jaar van gebed 2024 in de R.-K. Kerk. Bestel snel je tickets!

Ticketverkoop

Toegangskarten zijn te koop via www.eventsforchrist.nl/event/katholieke-jongerendag-2024. Een regulier ticket kost € 22,50 inclusief servicekosten, 2 consumpties (drinken) en een warme avondmaaltijd. Een groepsticket vanaf 4 personen kost € 19,50 p.p. en ga je met een groep van 10 of meer, dan kost de toegang per persoon € 16,50.

De Diocesane WJD in Arnhem

Op het Hoogfeest van Christus Koning van het Heelal (24 november) komen jongeren uit het Aartsbisdom Utrecht samen in Arnhem. Zij vieren met kardinaal Eijk deze Diocesane Wereldjongerendag in de St. Martinuskerk (midden in het centrum). De aanmelding is geopend!

Jongerenwerker Sarah Mijhad: “De Eucharistieviering start om 11.30 uur. Daarna lunchen we gezellig samen, deze keer helemaal verzorgd door de parochie. We luisteren naar de lezing van kardinaal Eijk over het thema:

‘Zij die op de Heer hopen, zullen rennen en niet moe worden’

Hierna gaan we een actief uitje doen – het blijft nog even een verrassing wat dat is – en daarna komen we weer samen voor een uur van aanbidding en het sacrament van boete en verzoening. We eindigen traditiegetrouw met een gezellige maaltijd om weer met iedereen bij te kletsen. De kosten bedragen € 10 en je kunt je aanmelden via het formulier op jongaartsbisdom.nl.”

Foto: Wandeling bij San Sebastian over de Camino(Spanje)

fotograaf: Ramon Mangold

Meer informatie en aanmelden:

www.jongaartsbisdom.nl/de-diocesane-wjd-in-arnhem/

Zaterdag 2 november 2024

Katholieke Jongerendag
Connect in Ede (zie pag. 11)

Zondag 3 t/m

zaterdag 9 november 2024

Nationale
Roepingenweek

Zondag 10 november 2024

Willibrordzondag,
De notities en voorbeden zijn te vinden
op www.oecumene.nl/willibrordzondag/2024/08/wz2024/.

16 en 17 november 2024

Jongerencollecte,
zie website www.stlucas.nu

17 november 2024

11.00 u. Vormselviering in Achterveld

Vrijdag 22 november 2024

Dagbedevaart naar Amsterdam
(zie pag. 10)

Zondag 24 november 2024

Collecte Solidaridad (zie pag. 7)

Vanaf 1 december 2024

Adventsactie (zie pag. 7)